

ADRODDIAD I FWRDD TYFU CANOLBARTH CYMRU

19 Ebrill 2024

TEITL:	Amnewid Prosiectau a Chael Rhestr o Brosiectau Arfaethedig
AWDUR:	John Collingwood, Rheolwr y Rhaglen Safleoedd ac Eiddo

1 Diben yr adroddiad

- 1.1 Arfarnu ystyriaethau Bwrdd Tyfu Canolbarth Cymru o ran Protocol Rheoli Newid y Portffolio, ac yn enwedig y broses ar gyfer Amnewid Prosiectau gan ddefnyddio Rhestr o Brosiectau Arfaethedig, pe bai'r angen yn codi, yn dilyn cymeradwyaeth gan Fwrdd Cyflawni'r Portffolio ym mis Mawrth 2024.

2 Penderfyniad(au) a geisir

- 2.1 Cymeradwyo Protocol Rheoli Newid y Portffolio, ac yn enwedig y broses ar gyfer Cau Prosiectau ac Amnewid Prosiectau (gan ddefnyddio Rhestr o Brosiectau Arfaethedig).

3 Cefndir ac ystyriaethau perthnasol

- 3.1 Mae'r Achos Busnes Portffolio Strategol yn cadarnhau cwmpas arfaethedig Bargen Twf Canolbarth Cymru a'i phrosiectau.
- 3.2 Mae Swyddfa Rheoli'r Portffolio yn parhau i ddatblygu protocolau gweithredol ar gyfer cyflawni'r Fargen Twf er mwyn diwallu anghenion byw. Mae'r rheini erbyn hyn yn cynnwys cynigion i reoli newid prosiectau, ym mha fodd bynnag y mae hynny'n digwydd ac i'r graddau y mae gan y Fargen Twf fuddiant mewn newid o'r fath.
- 3.3 At hynny, mae Swyddfa Rheoli'r Portffolio wedi ystyried pa gamau y gellid eu cymryd pe bai prosiect yn methu yn y pen draw, a pha opsiynau unioni a allai fod ar gael mewn amgylchiadau o'r fath.

4 Protocol Rheoli Newid y Portffolio

- 4.1 Caiff y Protocol Rheoli Newid a gynigir ar gyfer y Portffolio ei egluro yn y llifsiart sydd ynghlwm yn **Atodiad A**.
- 4.2 Mae'r Protocol yn cynnig dull cam wrth gam o hyrwyddo, gwerthuso ac ystyried unrhyw Geisiadau am Newid. Cyfrifoldeb y Noddwr Prosiect sy'n cynnig y newid fydd cyflawni'r holl weithgareddau angenrheidiol i werthuso a chyfiawnhau unrhyw Gais am Newid. Mae'r Protocol yn caniatáu i drefniadau llywodraethiant prosiectau, rhaglenni a'r Portffolio roi sylw i unrhyw newidiadau o'r fath, yn amodol ar lefelau goddefiant sy'n cynyddu'n raddol neu awdurdod dirprwyedig.
- 4.3 Bydd y Meini Prawf ar gyfer Newid a nodir yn **Nhabl 1** ar y dudalen ganlynol yn berthnasol i bob Cais am Newid er mwyn pennu sgôr goleuadau traffig, a bydd y sgôr honno yn ei thro'n penderfynu pa grŵp llywodraethiant ddylai ymdrin yn y lle cyntaf â'r newid. Beth bynnag, gall grŵp llywodraethiant sydd ar lefel is

gyfeirio'r newid at grŵp llywodraethiant sydd ar lefel uwch i benderfynu yn ei gylch, os yw'n dymuno.

4.4 **Pe bai angen i'r Cais am Newid/Mater gael ei uwchgyfeirio at Fwrdd Tyfu Canolbarth Cymru, gellid rhoi cyfarwyddyd i Gau'r Prosiect mewn rhai amgylchiadau.**

Tabl 1 – Sgorau Goleuadau Traffig – Methodoleg a Lefelau Goddefiant Grwpiau Llywodraethiant

Meini Prawf ar gyfer Newid	IseI lawn (o ran goddefiant)	IseI	Canolig	Uchel
	Bwrdd Prosiectau	Bwrdd Rhaglenni	Bwrdd Cyflawni'r Portffolio	Bwrdd Tyfu Canolbarth Cymru
Cyfanswm cynnydd o ran cost neu arian y prosiect (gwerth pob newid = hyd at uchafswm amrywiant o % gyfansymiol fel y nodir)	<£0.1m Uchafswm amrywiant yn <5%	£0.1-0.5m Uchafswm amrywiant yn 5-10%	£0.5-1.0m Uchafswm amrywiant yn 10-30%	>£1.0m Uchafswm amrywiant yn >30%
Cynnydd o ran yr arian y gofynnir amdano gan y Fargen Twf				Unrhyw amrywiant
Oedi o ran cyflawni / cyrraedd cerrig milltir	<2 fis	2-6 mis	6 mis i 1 flwyddyn	>1 flwyddyn
Ansawdd y cynnyrch – gan gynnwys Cwmpas a Risg – o gymharu â'r Strategaeth Ddylunio a'r Gofrestr Risg	Mân achos(ion) o fethu â chydymffurfio neu Gwerth y risg yn <0.5m	Mân achos(ion) o fethu â chydymffurfio neu Gwerth y risg yn £0.5-1.0m	Achos(ion) nodedig o fethu â chydymffurfio neu Gwerth y risg yn £1-4m	Achos(ion) o bwys o fethu â chydymffurfio neu Gwerth y risg yn >£4m
Amrywiant i'r manteision	Amrywiant yn <5%	Amrywiant yn 5-10%	Amrywiant yn 10-30%	Amrywiant yn >30%
Effeithir ar amcanion buddsoddi (gwerth ychwanegol gros, swyddi neu mewnfuddsoddiad)				Unrhyw amrywiant
Asesiadau o Achosion Amlinellol Strategol neu Achosion Busnes Amlinellol yn methu ag arwain at argymhelliad llwyddiannus ynghylch Prosiect				Os yw asesiad yn nodi bod prosiect yn perthyn yn gyffredinol i'r categori COCH
Prosiect yn methu â chydweithredu neu'n methu â pharchu proses briodol				SawI achos o dramgwyddo
Methiant prosiect (nodwyd yn ystod Adolygiad Gateway)				Os yw Asesiad Hyder Cyflawni yn nodi bod prosiect yn

				perthyn i'r categori COCH
--	--	--	--	-------------------------------------

5 Cau Prosiectau ac Amnewid Prosiectau

- 5.1 Bydd y categori hwn o newid yn berthnasol yn ystod y Cam Datblygu Prosiect yn unig.
- 5.2 Mae **Atodiad B** yn egluro'r paramedrau pan allai prosiectau sy'n methu yn y pen draw gael eu cau'n ffurfiol, sut y gallai problemau o'r fath gael eu nodi, sut y bydd 'diffyg hyfywedd' yn cael ei asesu, ble y bydd y penderfyniad hwnnw'n cael ei wneud, a pha opsiynau a chamau gweithredu a fydd yn cael eu hystyried er mwyn penderfynu pa brosiect addas y gellid ei gynnwys yn y Portffolio yn lle un arall, os dymunir gwneud hynny.
- 5.3 Mae'r Atodiad hwn hefyd yn nodi'r *Rhestr o Brosiectau Arfaethedig* sydd ar gael ar hyn o bryd (rhestr o gynlluniau ymgeisiol posibl yn lle'r rhai sydd wedi'u cynnwys yn y Portffolio).
- 5.4 **Ni fydd Prosiectau'n cael eu hamnewid nes y bydd adolygiad blynyddol o'r Achos Busnes Portffolio Strategol wedi'i gwblhau.**
- 5.5 Mae'r *Llifsart Newid Prosiectau* sydd ynghlwm yn nodi'r broses a gynigir ar gyfer amnewid prosiectau, ac mae'n cynnwys sut y gellid ymestyn y Rhestr o Brosiectau Arfaethedig yn rhan o hynny, pe bai'r angen yn codi.

6 Penderfyniad(au) a geisir

- 6.1 Bod Bwrdd Tyfu Canolbarth Cymru yn cymeradwyo Protocol Rheoli Newid y Portffolio, ac yn enwedig y broses ar gyfer Cau Prosiectau ac Amnewid Prosiectau (gan ddefnyddio Rhestr o Brosiectau Arfaethedig).

7 Goblygiadau cyfreithiol

- 7.1 Ni ragwelir unrhyw oblygiadau ar hyn o bryd. Efallai y bydd Noddwyr Prosiectau am herio penderfyniad gan Fwrdd Tyfu Canolbarth Cymru i roi cyfarwyddyd i gau prosiect.

8 Goblygiadau o ran adnoddau dynol

- 8.1 Ni ragwelir unrhyw oblygiadau.

9 Goblygiadau ariannol

- 9.1 Ni ragwelir unrhyw oblygiadau ar hyn o bryd. Efallai y bydd Noddwyr Prosiectau wedi mynd i gostau datblygu cymwys hyd at yr adeg pan gaiff y prosiect ei gau. Mae angen ystyried atebolrwydd am y costau hynny.

10 Atodiadau

- Atodiad A – Protocol Rheoli Newid y Portffolio – Llifsart Newid Prosiectau
- Atodiad B – Paramedrau ar gyfer Cau Prosiectau ac Amnewid Prosiectau (gan gynnwys is-atodiadau)